1850. N°. 1..

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 9 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 September.

De openbare Promotie en Prijsuitdeeling onder de Leerlingen van het Stedelijk Gymnasium, is gehouden op Maandag ll. in de Stads-Gehoorzaal. Nadat de Rector Dr. W. H. D. Suringar, de plegtigheid geopend en de namen geproclameerd had van hen, die volgens uitspraak van het Collegie van Curatoren, na den afloop der in Julij gehoudene Examina, tot hoogere klassen waren bevorderd en de Prijzen zouden ontvangen, reikte de Heer President-Curator de sierlijk ingebonden Boekgeschenken aan deze Leerlingen uit; waarna telkens één uit iedere klasse aan HH. Curatoren en Docenten zijnen dank daarvoor betuigde, ook namens zijne medeleerlingen. Deze Gratiarum Actiones werden opgezegd:

In de 1ste klasse	door H. J. Kist	in de Hollandsche	Taal.
» » 2de kl. A.	» L. de Hartog	» » Hoogduitsche	»
» » 3de kl. A.	» M. van den Heuvell	» » Fransche	»
» » 4de kl. A.	» C. H. Kluit	» » Latijnsche	»
» » 4de kl. B.	» L. C. Le Voir	» » Engelsche	»
» » 5de klasse	» J. H. Verkouw	» » Latijnsche	»

Vervolgens droegen de drie Leerlingen, die uit de 6de of hoogste klasse het Gymnasium zouden verlaten, de door henzelven opgestelde Oratiunculae voor:

A. Stuffken sprak in de Hollandsche Taal, *Over de diepe vernedering en het treurig uiteinde van Maria Stuart.*

F. G. A. Jongkindt Coninck in de Fransche Taal, *De l'influence que la vie de Molière a eue sur ses écrits.*

L. D. Suringar in de Latijnsche Taal, *De partibus, quas apud Romanos Feminae in rebus politicis, praesertim in bellis civilibus, egerunt.*

Behalve deze drie Leerlingen hadden ook nog J. H. Verkouw en S. J. Hartog, beide uit de 5de klasse, benevens L. C. Le Voir, uit de 4de kl. Afd. B. hunne Staats-Examina afgelegd, om over te gaan tot onderscheidene Inrigtingen van Hooger Onderwijs. Aan alle deze Leerlingen bragt de Rector bij het vertrek uit het Gymnasium eenen welmeenenden afscheidsgroet, waarbij hij hun aan den eenen kant de genoegens voor oogen stelde, die de nu in te treden loopbaan hun kon opleveren; maar hen ook aan den anderen kant waarschuwde voor de dwalingen, waartoe zij, zonder de noodige omzigtigheid op die nieuwe loopbaan ligt zouden kunnen geleid worden.

Daarna werden ook de overige Leerlingen door den Rector toegesproken en opgewekt om met nieuwen lust en ijver den eerstdaags beginnenden Cursus aan te vangen en zich voortdurend te bevlijtigen.

Ten slotte complimenteerde de Rector de beide in dit jaar benoemde Docenten, de HH. L. Ph. C. van den Bergh en R. J. Fruin; aan wie hij toewenschte dat hun arbeid even veel voldoening voor hen zelve mogt opleveren, als hunne aanstelling tot sieraad voor het Gymnasium verstrekte.

De Plegtigheid door muziek begonnen, afgewisseld en besloten, liep af naar genoegen van de aanwezige Toehoorders; die, in grooten getale opgekomen, aan het einde door den Rector bedankt werden voor hunne vereerende tegenwoordigheid.

— De *Indiër* bevat onder anderen de twee volgende artikelen: Toen de Heer G. L. Baud, in 't begin van 1845, Indië verliet, had hij het gebragt tot Directeur van cultures. Hem werd, ingevolge de bestaande bepalingen, een verlofstractement toegelegd van f 6350 's jaars. Hier te lande aangekomen, wist hij echter zijnen neef, den Minister J. C. Baud, te bewijzen, dat hij op het verlofstractement van eenen Directeur-Generaal van Financien aanspraak kon maken, omdat hem die betrekking was aangeboden, maar hij er voor bedankt had. Daarom werd hem f 7350 toegelegd. Volgens de bestaande verordeningen wordt aan eenen ambtenaar geen langer verlof dan van twee jaren toegestaan; wil hij langer blijven, dan ontvangt hij geen verlofstractement. Slechts in enkele gevallen van ziekte maakt men hieromtrent eene kortstondige uitzondering. De Heer G. L. Baud geniet tot op dit oogenblik, dus bijna zes jaren lang, een verlofstractement van f 7350 's jaars.

— Reeds eenigen tijd geleden, heeft het Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië berigt, dat eenige partikulieren in Indië eene kapitale som hebben bijeengebragt, om een Instituut van middelbaar onderwijs of gymnasium op te rigten op het landgoed Tondokgedeh, gelegen in de residentie Buitenzorg en toebehoorende aan den Graaf van den Bosch. Wij vernemen thans, dat de Heer Leemans, Advokaat-Generaal bij het Hoog-geregtshof in Nederlandsch-Indië, zich op dit oogenblik hier te lande bevindt, en bezig is met het noodige persooneel voor die inrigting te zoeken.

— Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer Stad geheven, gedurende de maanden Augustus van de jaren 1849 en 1850.

		1849.		1850.	
Geslagt.	opcenten	f 1,697.91		f 1,804.19½	
	eigen midd.	- 351.86½		- 336.45	
			f 2,049.57½		f 2,140.64½
Gemaal.	opcenten	f 8,096.97		f 8,098.94	
	eigen midd.	- 211.56½		- 206.74	
			f 8,308.53½		f 8,305.68
Wijn			f 1,082.20		f 873.90
Binnenl. Gedistill.	opcenten	f 2,362.58		f 2,985.17	
	eigen midd.	- 638.00½		- 806.66	
			f 3,000.58½		f 3,791.83
Buitenl. Gedistill.	opcenten	f 196.50		f 18.41	
	eigen midd.	- 63.70		- 29.85	
			f 260.20		f 48.26
			f 14,701.29½		f 15,160.31½

Meerder in 1850 f 459.02.

— Het *Weekblad van het Regt* bevat heden een brief uit Amsterdam, waarin gewezen wordt op de velerhande belangrijke vraagstukken die zich bij het daarstellen eener reorganisatie van ons regtswezen zullen opdoen, als daar zijn de afschaffing van het procuraat, het instellen eener minder kostbare wijze van procederen, enz. Overtuigd van den gunstigen invloed die *practische* regtsgeleerden op eene betere organisatie zouden kunnen uitoefenen, stelt de schrijver van den brief aan de Redactie van genoemd Weekblad voor, dat zij, in deze het initiatief nemende, alle practicijns hier te lande oproepe tot eene bijeenkomst te 's Hage of te Amsterdam, waarbij al die vraagstukken zouden kunnen worden behandeld en beslist.

— In het kiesdistrict Delft zijn verkozen de Heeren: D. van Koetsveld, C. Hoekwater, C. Maas Geesteranus. Eene herstemming moet plaats hebben over de Heeren J. Molenaar, Mr. H. A. A. van Berkel, J. W. van der Schooren, J. Groenewegen, Dr. C. J. Vaillant, Mr. R. J. C. Metelerkamp.

— Te Schiedam zijn verkozen de Heeren Mr. A. Vernède en P. Keijzer. Verder herstemming.

— Te Gouda is alleen de Heer Yzerman verkozen. Verder herstemming.

— Te Dordrecht is alleen de Heer A. Vos verkozen. Overigens moet herstemd worden.

— Te Gorinchem zijn verkozen de Heeren Mr. A. Boxman en Mr. W. A. van Aken. Verder herstemming.

— Te Ridderkerk heeft niemand de meerderheid verkregen. Er moet dus overgestemd worden.

— Te Haarlem is de Heer B. C. de Lange v. Wijngaarden alleen als lid der Prov. Staten verkozen. Eene herstemming zal moeten plaats hebben over de Heeren Jhr. J. P. Teding v. Berkhout, Jhr. L. J. Quarles v. Ufford, W. C. J. Waterschoot v. d. Gracht, Mr. P. Elias, Mr. H. A. F. D. v. Meeuwen, H. de Wildt, Jhr. G. F. v. Tets, H. Verdegaal, J. L. v. d. Burch, Mr. G. de Vries Az., Mr. M. S. F. de Moraaz Imans en H. v. d. Breggen.

— Te Alkmaar zijn verkozen de Heeren Mr. C. Sandenberg Matthiessen, Jhr. C. D. de Dieu Fontein Verschuir en W. Bos. Verder herstemming.

— In het kiesdistrict Hoorn verkozen de Heeren J. C. Quast v. Rijneveld, Jhr. Mr. P. v. Akerlaken, J. G. v. Pabst Rutgers, E. Th. Schelfinga Winterberg en C. Gerdenier. Er moet herstemd worden over de Heeren K. Zijp, M. R. Lippets, Jhr. Opperdoes Alewijn en Mr. L. G. Vernée.

— In het kiesdistrict Utrecht verkozen de Heeren Mr. A. H. Metelerkamp, W. H. de Heus, Mr. J. Ackersdijk, Jhr. Mr. H. A. W. v. Asch v. Wyck, Mr. F. de Beaufort, G. E. v. Veerssen, Mr. P. Ras, Mr. P. A. Broers, Dr. G. Munniks van Cleeff, Mr. W. J. v. Hoytema, Mr. J. A. Grothe. Over de Heeren N. P. J. Kien, F. H. C. Drieling, F. G. Graaf v. Limburg Stirum en Jhr. W. E. Ram moet herstemd worden.

— Te Amersfoort zijn verkozen de Heeren Mr. J. Scheltus v. Leusden, Mr.

J. de Louter, H. G. v. d. Bergh, Mr. A. G. Wijers, D. J. C. Harmsen, J. C. P. E. Menso. Verder herstemming.

— Te IJsselstein zijn verkozen de Heeren G. Duuring, v. Tuyl van Serooskerke van Zuylen, Strick van Linschoten, Story van Blokland, M. v. Berkel, P. van de Poll, Spengler en S. J. van Nooten. Verder herstemming.

— In het kiesdistrict Arnhem verkozen de Heeren A. v. Daalen, G. H. Andres, J. Backer, J. W. Schiff, D. W. G. J. H. Baron Brantsen v. d. Zijp en J. J. v. Hasselt. Over de Heeren P. Kok Ankersmit, Baron v. Verschuer en Mr. G. J. H. Boissevain moet herstemd worden.

— Te Nijmegen verkozen de Heeren H. v. Koolwijk, T. J. H. L. Voss, J. v. d. Wielen, F. W. v. d. Broek, F. J. Baron v. Scherpenzeel Heusch, C. C. Haverkamp, Th. V. H. v. d. Gheyn en Mr. H. P. G. M. de Man.

— In het kiesdistrict Zutphen verkozen de Heeren G. J. Roosegaarde, E. Baron v. Lynden, Jhr. C. A. E. A. v. Panhuys, Mr. J. P. P. v. Zuylen v. Nyevelt, J. R. Crepel, Mr. J. Dam, Mr. W. J. Putman Cramer en J. de Kruyff.

— Te Harderwijk zijn verkozen de Heeren Mr. G. A. de Meester en A. D. S. Colenbrander. Verder herstemming.

— Te Zalt-Bommel zijn verkozen de Heeren Mr. J. Viruly van Vuren en Dalem, J. M. G. Hoffman v. Hove, W. M. Kolff, M. J. Versteegh, Mr. J. Thooft, G. M. Wijnen en Mr. C. B. Dutry van Haaften. Verder herstemming.

— Te Doetinchem zijn verkozen de Heeren Jhr. L. C. J. van Nispen, Baron van Pallandt v. Barlham, Jhr. C. E. J. F. v. Nispen v. Pannerden. Verder herstemming.

— Te Ruurlo zijn verkozen de Heeren Mr. W. A. Roelvink en Dr. W. C. H. Staring. Verder herstemming.

— In het kiesdistrict Zwolle verkozen de Heeren J. Zeehuizen, F. A. Ebbinge Wubben, Mr. R. A. Kerckhoven, Mr. J. N. J. Heerkens, Mr. L. Hertzveld, J. A. Baron v. Fridagh, J. A. v. Roijen. Over de Heeren G. W. Baron van Dedem, Jhr. Mr. W. G. Hovy, Mr. J. Kalff en Mr. J. A. Sandberg moet herstemd worden.

— Te Deventer zijn verkozen de Heeren Mr. J. P. G. Moorrees, Mr. H. van Logchem, Mr. W. A. v. d. Graaff, P. Rommenie, Mr. F. W. A. K. Baron van Knobelsdorff, Mr. P. H. J. Yssel de Schepper, Mr. B. J. B. van Sonsbeeck en J. H. Jansen. Verder herstemming.

— Te Kampen zijn verkozen de Heeren W. J. Cornelissen, Mr. J. C. Bijsterbos, de Vos van Steenwijk, J. D. van Hasselt, Schriverius, Mr. Rambonnet Fz. en Jhr. Sandberg. Verder herstemming.

— Te Almelo zijn verkozen de Heeren J. B. Helmich, E. Engberts, Mr. J. van Riemsdijk, Mr. H. v. d. Wijck van Arnhem, T. E. J. Schaepman, L. T. H. Sinkel, J. R. Jansen, Mr. J. T. Roessingh Udink en J. W. Putman Cramer.

— Te Enschedé zijn verkozen de Heeren G. J. van Heek, Jhr. G. W. Bosch van Drakesteyn, Mr. J. T. Roesingh Udink, Mr. B. W. Blijdenstein, Mr. A. A. W. v. Wulften Palthe, W. Jalink Wz., Mr. R. B. Visser, Mr. B. J. B. van Sonsbeeck. Verder herstemming.

— Te Leeuwarden zijn verkozen de Heeren Jhr. Mr. P. B. J. Vegilin van Claerbergen, Mr. J. v. der Veen, G. W. Wassenaar en F. de Haan. Verder herstemming.

— Te Groningen zijn verkozen de Heeren J. Homan, Mr. J. W. Quintus, Mr. J. J. Cremers, J. W. C. Baron van Ittersum, Mr. W. de Sitter. Verder herstemming; de stemopneming heeft geduurd tot 's morgens half vijf.

— Te Appingedam zijn verkozen de Heeren H. H. de Haan, W. Waalkens, J. P. Mulder, Mr. D. Bonthuis, P. W. Wiertsema, Mr. L. J. Vos. Voor de 5 nog ontbrekende leden moet herstemd worden; de stemopneming heeft geduurd tot 's nachts 3½ ure.

— Te Onderdendam heeft de opening der stembriefjes geduurd van Woensdag ochtend 9, tot Donderdag ochtend 5 ure, niemand heeft de meerderheid bekomen. Er zal dus herstemd worden; in 't geheel waren op 304 personen stemmen uitgebragt.

— Te Winschoten heeft alleen de Heer J. H. Roemeling de vereischte meerderheid bekomen. Hier moet dus ook herstemd worden.

— Te Middelburg zijn verkozen de Heeren Mr. H. du Buisson Becius, Jhr. P. D. van Citters, D. Uyttenhoven, B. Bomme, W. M. Snijder, C. Vis en Mr. S. van der Swalme. Verder herstemming.

— Te 's Hertogenbosch verkozen de Heeren Mr. N. F. Sassen en H. T. J. v. d. Ven. Over de Heeren A. Dijkhoff, A. Verhagen, Mr. W. C. v. Heurn, Jhr. H. F. de Grez, A. C. v. Lanschot, Dr. J. H. H. de Poorter, Mr. C. J. A. v. Ryckevorsel, Jhr. J. F. Ridder de van der Schueren, Dr. H. Bolsius, H. A. Bijvoet, J. F. Luyckx en L. v. Meerwijk moet herstemd worden.

— In het kiesdistrict Breda verkozen de Heeren G. Buysen, N. R. H. Guljé, Mr. C. A. v. Dam, J. v. Ginneken en C. W. Oomen. Verder herstemming.

— Te Bergen-op-Zoom zijn verkozen de Heeren J. A. Ram, Mr. T. J. van Reysingen, C. Daverveldt, Mr. F. J. H. van Gilse. Verder herstemming.

— Te Tilburg verkozen de Heeren B. J. Mutsaers, F. Suys en Mr. L. Verheijen.

— Te Eindhoven zijn verkozen de Heeren Mr. M. van der Acker, G. van Stekelenborg, Dr. A. Rapp Jr., J. van Roy en Mr. van Baar. Verder herstemming.

— Te Maastricht de Heeren Sandberg en Mr. V. Nijst. Verder herstemming.

— Te Roermond zijn verkozen de Heeren R. Magnée, A. Thissen, Ruys v. Beerenbroek, J. Beerenbroek, L. Bloemaerts. Verder herstemming.

— Te Sittard zijn verkozen de Heeren Arnoldts, Delahaye en Reynen. Dus verder herstemming.

— Te Heerlen zijn verkozen de Heeren Smeets, Th. Bluymaeckers, Kerkhoffs, J. Schoenmaeckers. Ter verkiezing van de 5 overige leden moet herstemd worden.

— Twaalfde vervolg der mededeeling betreffende al onze Overzeesche Bezittingen, door den Minister van Koloniën aan de Tweede Kamer. (Vervolg van Suriname, zie N°. 109, rubriek Eeredienst.)

De eeredienst wordt in de stad Paramaribo uitgeoefend in zes ruime, fraai gebouwde kerken, toebehoorende aan de volgende in de kolonie gevestigde gemeenten, als: de Nederduitsch-hervormde, de Evangelisch-Luthersche, de Roomsch-Katholijke, de Evangelische broeders en twee Israëlitische.

Opvolgelijk zal men eenige bijzonderheden aangaande deze gemeenten opteekenen, wier werkring zich tot de overige deelen der kolonie mede uitstrekt.

De Nederduitsch-hervormde. Een van gouvernementswege bezoldigd Predikant neemt de heilige dienst bij deze gemeente waar, bijgestaan door een Kerkeraad en een Armbestuur. In de buitendistricten zijn Diakenen of Collectanten gevestigd, in aanraking staande met den Kerkeraad in de stad.

Deze gemeente telt ruim 3600 zielen, waarvan 1600 ledematen.

Voorts bevindt zich in het nederdistrict Nickerie een geordend zendeling van het zendeling-genootschap in Nederland, die in het Nickerie-dorp bij de ingezetenen en militaire bezetting het predikambt waarneemt, en ook langs de plantagien rondreist om de negers in de godsdienst te onderwijzen.

De Evangelisch-Luthersche. Deze gemeente is nagenoeg gelijk aan de hervormde met betrekking tot het Predikambt, het Kerk- en Armbestuur en de Collectanten in de buitendistricten. Zij bestaat uit ongeveer 1800 zielen, waarvan 600 ledematen.

De beide Predikanten nemen beurtelings de heilige dienst waar in het fort Amsterdam, voor de militaire bezetting en civile geëmploijeerden.

De Roomsch-Katholijke. Het geestelijk personeel dezer gemeente bestaat uit: een Pastoor en een Kapelaan, door het gouvernement bezoldigd, en een onbepaald getal Hulppredikers.

Bovendien is een Roomsch-Katholijk Bisschop, van regeringswege bezoldigd, tijdelijk te Suriname in zending.

Behalve de kerk te Paramaribo heeft deze gemeente twee Kapellen, als: één in het opperdistrict Nickerie en één op het etablissement Batavia aan de rivier Coppename.

Ook in het fort Amsterdam wordt de Roomsch-Katholijke dienst waargenomen bij de leden dier gemeente.

Zij telt in het geheel ruim 3900 zielen, waarvan 2500 lidmaten.

Op het etablissement Batavia, bestemd ter opname en afzondering van lijders aan melaatsche ziekten, heeft de R.-K. geestelijkheid in het bijzonder zich zeer verdienstelijk betoond.

De Hoogeerwaarde Heer Bisschop Grooff, stichter van de Kapel, munt loffelijk uit door zijnen ijver en volharding, trots de gevaren van besmetting en andere moeijelijkheden aan die treurige taak verbonden. De zorg der R-K. geestelijkheden op gemeld etablissement bepaalt zich niet alleen tot de kerkelijke dienst, maar strekt zich mede uit tot vertroosting en hulpbetooning in de verblijven der ongelukkige lijders.

Bij herhaling is daarvoor de erkentelijkheid der Regering betuigd aan den Hoogeerwaarden Heer Grooff en aan zijne medehelpers; en op nieuw verheugt men zich daaraan hulde te kunnen toebrengen.

De Evangelische broeders. De werking van dit verdienstelijk genootschap omvat meer algemeen de inlandsche bevolking en de slaven, in wier taal het Evangelie verkondigd en onderwijs gegeven wordt in het lezen van de Heilige Schrift; door de ijverige bemoeijingen der Broeders is de Bijbel, benevens geestelijke liederen, in die taal overgebragt en gedrukt.

Het geestelijk en onderwijzend personeel bestaat uit 22 broeders en 23 zusters, welke laatste zich mede zeer verdienstelijk betoonen.

De kerk dier broederschap te Paramaribo, met inbegrip van de nabijgelegen plantagien, telt	4861 leden,
het station Beekhuizen, met 44 plantagien, waar onderwijs wordt gegeven	3150 »
het station Charlottenburg, met 92 plantagien	5484 »
idem Rust en Werk, met 7 plantagien	326 »
idem Leliendaal, met 13 plantagien	780 »
Idem Salem	799 »
idem Bambey, een boschnegers-dorp	130 »
in het geheel.	15530 leden.

In vergelijking tot den onderstand aan de overige in de kolonie gevestigde gemeenten toegekend, geniet deze van regeringswege eene geringe toelaag, die echter onlangs is verhoogd geworden; zij wordt ook krachtig bijgestaan door de *Maatschappij tot bevordering van het godsdienstig onderwijs onder de slaven- en heidensche bevolking*, waarvan het hoofdbestuur te 's Gravenhage is gevestigd. Door bijdragen dezer maatschappij worden de transport- en andere kosten der leeraren goedgemaakt op hunne reizen langs de plantagien tot verkondiging van het Woord en het doopen en aannemen van ledematen.

Overigens voorziet zij in haar eigen onderhoud door handwerken en andere nijvere ondernemingen voor gemeenschappelijke rekening.

Het voorbeeld, hierdoor aan de slaven gegeven, is heilzaam, vermits bij dezen alsnog het vooroordeel bestaat, dat ledigheid het prerogatief van den vrijdom is.

Steeds hebben de Evangelische broeders door leering en voorbeeld in dit opzigt zich nuttig betoond; en ter hunner eere strekt, dat de vrijgelatenen, die zich bij hen hebben aangesloten, onder de ijverigsten van hunne klasse zijn te rangschikken. (*Vervolg hierna.*)

's GRAVENHAGE, 7 September.

Bij het departement van Binnenl. Zaken is door tusschenkomst van het dep. van Kolonien ontvangen eene som van *f* 2281.01, zijnde, met inbegrip eener gift ad *f* 442.83 van het garnizoen, de opbrengst der collecte, op uitnoodiging van den Gouverneur der kolonie Suriname, door eene bijzondere commissie in die kolonie gedaan, tot leniging der rampen door den jongsten watersnood in de provincien Noordbrabant, Gelderland en Limburg veroorzaakt.

ROTTERDAM, 6 September.

Wij hebben voor ons liggen de Amerikaansche bladen *Bardados Globe*, *the Barbadian*, *the West-Indian* van Julij en de *Antilles*, van Augustus dezes jaars; allen beijveren zich om met den meesten lof te gewagen van het vioolspel van onzen stadgenoot Frans Coenen, die zich daar ter plaatsen heeft doen hooren. Tot nog grooter eer verstrekt het hem, onzes inziens, dat die bladen ook allen, wanneer zij over zijne groote talenten gesproken hebben, uitweiden over zijne bescheidenheid en nederigheid. — Uit eene goede bron vernemen wij tevens, dat het Z. M. behaagd heeft, bij besluit van 29 Aug. 1850, den Heer Frans Coenen te benoemen tot zijnen solo-violist. (*N. R. C.*)

APELDOORN, 5 September.

De verkooping van 21 stuks renpaarden en veulens van Z. M. den Koning, aangekondigd tegen Dingsdag den 24sten aanstaande, 's middags ten 2 ure, zal alsdan plaats hebben 's morgens 10 ure, in een der localen van het Paleis.

MAASTRICHT, 4 September.

Het gerucht loopt hier en wint al meer en meer veld, dat tegen de helft dezer maand het kanaal van Luik op Maastricht, zal worden ingewijd, en dat daarbij waarschijnlijk tegenwoordig zullen zijn vele aanzienlijke personen, zoowel uit Nederland als Belgie. Onder anderen noemt men ook den Heer Thorbecke.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 September.

De Koning heeft bij besluit van den 3den bepaald, dat de tien Koninklijke Athenaea, wier oprigting bepaald is bij de wet van 1° Junij ll., zullen gevestigd zijn te Antwerpen, Brussel, Brugge, Gent, Mons, Doornik, Luik, Hasselt, Arlon en Namen.

— Men heeft op het nieuwe gangpad van het park, de groote zerk gelegd die in 1847 op de Tentoonstelling is geweest. Zij is 8 Nederl. ellen lang, 2½ breed en 20 duim dik.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 September.

Het getal der algemeene Raden die zich voor de herziening der staatsregeling verklaard hebben, is thans tot 26 geklommen. Het aantal der Raden, die zich bepaald *tegen* eene herziening hebben verklaard, zal dat van 10 of 12 niet te boven gaan.

— De Aartsbisschop heeft al de winkels doen sluiten, die tot binnen de kerken waren uitgestald en waar men verhalen van wonderen, medailles, rozekransen, gewijde ringen en duizende andere zoogenaamde kleine voorwerpen van vroomheid verkocht. De aanplakbilletten aan de deuren der kerken zijn mede verdwenen.

— De erven van Lodewijk Philips hebben uitstel gevraagd der betaling van eene som van 10 millioen fr., welke zij als regt van successie moeten betalen. Men meent, dat dit verzoek zal toegestaan worden.

— Heden is in de kapel van het paleis der Tuillerien, eene lijkdienst gevierd, ter nagedachtenis van den overleden Koning Lodewijk Philips. De Generaal Changarnier wordt genoemd als de persoon, op wiens bevel die kerkelijke plegtigheid heeft plaats gehad. De genoemde bevelhebber woonde die bij, met een aantal vrienden en aanhangers van den voormelden Vorst.

— Het schijnt zich te bevestigen, dat werkelijk te Straatsburg een komplot bestond, ten doel hebbende om een' aanslag op het leven van den President te maken. De Procureur namelijk der Republiek aldaar heeft eene circulaire gezonden aan de onderscheiden overheden, waarbij zij verzocht worden twee deelhebbers van dat komplot in hechtenis te doen nemen, en ter zijner beschikking te stellen.

— Te Cherbourg zal de Voorzitter luisterrijk worden ontvangen. De talrijke vloot, onder bevel van den Admiraal Parseval Deschenes, zal groote evolutiën verrigten. De leden van het corps diplomatique zijn uitgenoodigd geworden, om de feesten aldaar bij te wonen.

Het aantal der vreemdelingen, vooral Engelschen, neemt aldaar dagelijks toe. Kamers, die vroeger voor 200 fr. in de 8 dagen werden te huur aangeboden, gelden thans tot 80 fr. voor elken dag. Het Engelsche Bewind zal den Vice-Admiraal Cochrane met 40 Officieren der Engelsche marine derwaarts zenden, om den Voorzitter te begroeten.

Men houdt het er voor, dat de reis naar Cherbourg een tweeledig doel heeft, en zoowel met het oog op de buitenlandsche staatkunde, als op den binnenlandschen toestand, wordt ondernomen.

— In eene der hospitalen zal nog eene operatie aan de oogen verrigt worden bij eenen grijsaard van 104 jaren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 September.

De Minister voor Openbaar Onderwijs heeft besloten, om op kosten van den Staat eene algemeene vergadering van Onderwijzers te beleggen, ten einde met hen de beginselen en maatregelen te overwegen, welke ten aanzien van het onderwijs moeten bepaald worden.

— Vorst Metternich, die Erfheer is van de gemeente Plasz, is door deze gemeente tot haren Burgemeester benoemd.

— De spoorweg over de Sommering, welke binnen drie à vier jaren voltooid zal zijn en de Adriatische-zee met de Noord- en Oost-zeeën zal verbinden, is een der belangrijkste werken van dien aard. Er moeten verscheidene lange tunnels worden gebouwd, onder anderen een, van meer dan 1400 vademen en over sommige diepten bruggen gelegd, 't geen, ten gevolge van den ongunstigen bodem, de grootste moeijelijkheden en kosten veroorzaakt. De werkzaamheden worden met buitengewone kracht voortgezet, en men berekent, dat het aantal arbeiders tusschen Glognitz en Murzzuschlag ten minste 20,000 behoort te zijn.

FRANKFORT.

3 September.

Gisteren is alhier de eerste Zitting van den engeren Bondsraad gehouden, onder het Voorzitterschap van den Oostenrijkschen Gezant Graaf von Thun. Voorts waren Beijeren, Saksen, Wurtemberg, Hanover, Hessen, Luxemburg en nog eenige kleinere Staten vertegenwoordigd. De Regeringen der Unie, waarvan Pruissen het hoofd is, hebben ten gevolg van een besluit door de Vorsten-vergadering genomen, op de uitnoodiging van Oostenrijk om aan den engeren rijksdag deel te nemen, een weigerend antwoord gegeven.

— Men zegt dat tusschen Pruissen en Oostenrijk weldra een vergelijk zal worden getroffen en men dan de staande legers nog vóór den winter merkelijk zal verminderen.

— Op den weg tusschen Aue en Losnits in het Koningrijk Saksen, is dezer dagen een meisje door het vlam vatten harer kleederen zoodanig gebrand, dat zij aan de gevolgen daarvan overleed. Maar minnaar had met een lucifer vuur willen maken, en ongemerkt moet een gedeelte van den zwavelstok in de kleederen van het meisje zijn blijven hangen.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gelet hebbende op de bepalingen van Art. 4 van het Koninklijk besluit van den 1sten Maart 1831, N°. 14,

Hebben goedgevonden en verstaan de Rekening dezer Stad over de dienst van 1848, zoo als deze is opgenomen bij Raadsbesluit van den 17den September 1849, en goedgekeurd bij dispositie van HH. Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland van den 2den Augustus 1850, met de daartoe betrekkelijke begrooting, ter inzage der Ingezetenen neder te leggen ter Rekenkamer dezer Stad, gedurende de eerstkomende *veertien dagen*, van 's voormiddags *tien* tot 's namiddags *een* ure.

DU RIEU.

Leyden, 3 *September* 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

De Voorzitter van den Raad der Gemeente *Leyden* noodigt bij deze de Kiesgeregtigden in het district *Leyden* uit, om, tot bevordering der orde en ten einde het verkiezingswerk, door oogenblikkelijke talrijke opkomst niet te bemoeijelijken, bij de aanstaande herstemming van één Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op Dingsdag den 10den dezer maand, van 's morgens *negen* tot 's namiddags *vijf* ure, hunne Stembiljetten te willen inleveren op de volgende wijze:

Voor hen wier familienaam begint met de letters:

A, B en C tusschen 9 en 10 ure. D, E en F tusschen 10 en 11 ure. G en H tusschen 11 en 12 ure. I, J en K tusschen 12 en 1 ure. L, M en N tusschen 1 en 2 ure. O, P, Q en R tusschen 2 en 3 ure. S, T en U tusschen 3 en 4 ure. V, W, Y en Z tusschen 4 en 5 ure.

Zullende evenwel ingevolge het slot van art. 51 der Kieswet, alle de op het oogenblik van het verstrijken van den tijd in de zaal aanwezige Kiezers nog tot de stembus, vóór hare sluiting, ter inlevering hunner Stembriefjes worden toegelaten.

Nog wordt herinnerd, dat ingevolge art. 61 der Kieswet van onwaarde zijn de briefjes, die het zegel van het hoofddistrict missen, die onderteekend zijn; geen persoon duidelijk aanwijzen; niet ingevuld zijn; andere Stembriefjes bevatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht.

De Voorzitter voornoemd,

Leyden, 3 *September* 1850 DU RIEU.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 7den September de Heer H. A. Helmich, van Zwolle, in de Regten, met *Theses*.

KERKNIEUWS.

De Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Sneek heeft uit het vroeger gemaakt twaalftal het volgend zestal gevormd, in alphabetische orde gesteld: DD. Hugenholtz, te Geervliet; Niermeijer, te 's Heer Arendskerke; ter Haar Romeny, te Eennes, binnendijks; Sluiter, te Zalk; Timmerman, te Engelen, en de Vries, te Oudewater.

— Ter vervulling der bestaande vacature heeft de breede Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Hattem, geformeerd het volgend drietal: DD. Vinke, Th. Dr. te Beest; Nyhoff, te Vaassen, en Heerspink, J. Hz., te Gieten.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

F. H. RIJSHOUWER, *van Leyderdorp*,

MET

M. KOP.

ALPHEN, 5 September 1850.

Eenige Kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, G. J. DE BRUYN, geliefde Echtgenoot van

H. J. H. H. VAN WENSEN.

LEYDEN, 4 September 1850.

Ons teeder beminde Dochtertje ANNA JACOBA, ontsliep heden ochtend in den ouderdom van ruim 10 jaren.

A. TIELEMAN.

LEYDEN, 5 September 1850. J. M. TIELEMAN, VEEFKIND.

De Ondergeteekenden betuigen met deze hunnen opregten dank, voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, die zij hebben mogen ontvangen, bij gelegenheid van hunne Vijftigjarige Echtvereeniging.

P. H. HOOS.

C. DIRKS.

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het afsterven van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder betoond, betuigen wij onzen hartelijken dank.

J. A. FRANCKEN,

LEYDEN, 7 September 1850. Uit aller naam.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer HENDRIK MICHAEL ENGELBERTS, gewoond hebbende binnen de Stad *Leyden*, en aldaar den 24sten Augustus 1850 overleden, worden verzocht daarvan *franco* **opgave** of **betaling** te doen aan den Notaris C. KLAVERWIJDEN te *Soeterwoude*, vóór of op den 25sten September aanstaande.

FRASCATI.

ALLE AVONDEN, GEDURENDE DE AMSTERDAMSCHE KERMIS;

BUITENGEWOON GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT.

In de Groote Zaal, welke daartoe geheel NIEUW EN PRACHTIG GEDECOREERD is, met uitmuntende **Voorwerpen van Kunst**, Schoone Zeldzame ***Bloemen en Gewassen, Eau de Cologne Fontein***, enz., enz.

De Gothische Zaal zal geopend zijn tot het gebruik van alle soorten van *IJs, Punch à la Romaine, Sorbets, enz.*

De Nieuwe Zaal zal ingerigt zijn tot RESTAURATIE, alwaar men zich zal kunnen laten bedienen van koude en warme Soupés.

Entrée *f* **1**.— per Persoon, waarvan **40** Cents in vertering.

Aanvang ten 8 ure. **J. EDUARD STUMPFF.**

Ten Kantore van **N. NATHANS**, te *Leyden*, zijn te bekomen, HEELE EN GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN voor de aanstaande 212de Staats-Loterij, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op den 16den dezer.

Aan het Kantoor van **D. J. LE NOBEL**, Haarlemmerstraat, Wijk VI. No. 188, te *Leyden*, zijn voor de 212de Staats-loterij te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN LOTEN. De Trekking begint aanstaanden Maandag den 16den September.

Eene Bejaarde Jufvrouw verlangt eene **Gestoffeerde Beneden-Kamer**, met Alcove of Slaapkamer, tegen October of November, bij Burger Lieden, op eenen goeden Stand binnen *Leyden*, met de volle Bediening, Vuur en Middagkost. Adres onder de Letters **W. P**, aan het Bureau dezer Courant.

Men verlangt binnen *Leyden*, zoo veel mogelijk in het midden van de Stad **Eén of Twee KAMERS**, geschikt voor een School-Lokaal. Hiertoe inclinerende adressere men zich bij den Ondergeteekende, bij wien tevens te bekomen zijn de ***Postkaarten, Tarieven en Postwet.***

P. ENGELS, *Boekhandelaar.*

F. J. SCHIMMEL,

Breedestraat, bij het Stadhuis, Wijk IV. No. 225, *te Leyden*,

Heeft de eer aan Heeren Winkeliers te berigten, dat hij heeft ontvangen een groot assortiment van alle soorten van WINKELPAPIEREN, welke hij in staat is tegen Fabriekprijzen te leveren; tevens heeft hij ontvangen uitmuntend schoon Velijn-, Post- en Schrijfpapier tot de laagst mogelijke prijzen, en is ruim voorzien van alle soorten van SPEELKAARTEN, als Whist, Ombre en Jasspelen.

Ook belast hij zich met het Plakken van Zakken.

Bewonderenswaardige genezing van een open been, na zes jaren lijdens, door de Pillen en Zalf van Holloway.

De Heer BARKER, woonachtig te Drypool op de Greshamplaats No. 5, kreeg op zijn 18-jarigen leeftijd eene opene wond aan een zijner beenen, welke zich later tot eene etterende verzwering vormde, en gedurende zijn geheel leven steeds langzaam toenam tot in een ouderdom van 80 jaren, als wanneer hij op het zieke been niet meer kon staan! Toen besloot hij nog de *Pillen* en *Zalf* van HOLLOWAY te gebruiken, na te vergeefs alle andere middelen in het werk gesteld te hebben, en werkelijk heeft dit uitmuntend geneesmiddel hem zoo volkomen hersteld, dat hij thans in staat is als een man van 50 jaren te gaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 7 September. Van *f* 29 tot *f* 33.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 7 September.

Oude Tarwe *f* 8.30 tot *f* 8.60. Nieuwe Tarwe *f* 7.80 tot *f* 8.40. Oude Rogge *f* 5.80 tot *f* 6.00. Nieuwe Rogge *f* 5.40 tot *f* 5.60. Gerst *f* 4.70 tot *f* 4.90. Haver *f* 2.80 tot *f* 3.30. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.80 tot *f* 6.00. Koolzaad *f* 10.00 tot *f* 10.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 6 September.

		Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	57	$57\frac{1}{8}$	$57\frac{1}{8}$
Dito Certificaten	3 "	$68\frac{1}{16}$	$68\frac{1}{8}$	$68\frac{1}{16}$
Dito dito	4 "	$88\frac{1}{2}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ "	$90\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening	4 "	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "	$91\frac{1}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	$105\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5 "	$105\frac{1}{4}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	96	—	—
Dito 1840	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 "	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{1}{2}$
Dito dito Nieuwe	4 "	$88\frac{3}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	—	—	—
Certificaten van dito	6 "	$67\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën	4 "	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250 "	—	—	—
Dito dito 1835	500 "	$144\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$12\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Onbep. Stukken	5 "	$12\frac{3}{8}$	—	—
Dito Obligatiën	3 "	$38\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3 "	$33\frac{3}{16}$	$33\frac{3}{8}$	$33\frac{5}{16}$
Coupons Ardoins		$9\frac{3}{16}$	$9\frac{1}{4}$	$9\frac{3}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 "	$85\frac{1}{4}$	—	—
Dito	4 "	—	—	—
Dito Metall.	5 "	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	5 "	$83\frac{1}{16}$	$83\frac{1}{4}$	$83\frac{1}{4}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ "	$42\frac{3}{16}$	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{1}{4}$
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ "	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{9}{16}$	$47\frac{9}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	5 "	$37\frac{5}{16}$	$37\frac{3}{8}$	$37\frac{3}{8}$
Dito dito	4 "	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{11}{16}$	$36\frac{11}{16}$
VENEZUELA,	3 "	—	—	—
MEXICO,	5 "	$28\frac{7}{8}$	—	—
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $4\frac{7}{16}$, $5\frac{1}{4}$. Braz. 1839 £ 100, $89\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.